

امتحان درس: علوم و فنون ادبی	ساعت شروع: 15:00	مدت امتحان: 30 دقیقه
نام و نام خانوادگی:	دوره تحصیلی: متوسطه دوم	پایه تحصیلی: یازدهم
دی ماه 1399	اداره سنجش و پایش کیفیت آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان بوشهر	
متن سوالات علوم و فنون ادبی دی ماه 1399		

۱- کدام گزینه از آثار «مثنوی» عبیدزاکانی نیست؟

- صد پند   موش و گربه   اخلاق اشرف   رساله دلگشا

۲- کدام گزینه «درست» است؟

- «المعجم فی معاییر اشعار العجم» اثر معروف نجم الدین رازی است   «مثنوی عشاق نامه» اثر مشهور خواجه کرمانی است
 «انواع سهیلی» بازگردان کتاب کلبه و دمنه به قلم ملا حسین واعظ کاشفی است   ظهور بابر کتاب «بابر نامه» را به «عربی» نوشت.

۳- کدام گزینه درست نیست؟

- دیوان شعر شاه نعمت الله ولی «مضامین عرفانی» دارد   کتاب «بهارستان» به تقلید از «گلستان» سعدی است
 امیر علیشیر نوایی کتاب «محاكمه اللغتين» را به زبان «ترکی» نوشت   یکی از ویژگی های «فکری» سبک عراقی «باور به اختیار و اراده» است

۴- توضیح زیر مربوط به کدام شاعر است؟

(وی در اکثر قالب های شعری مانند قصیده - رباعی - ترکیب بند و... طبع آزمایی کرده است او سخنگوی ضمیر خودآگاه ایرانی است که در سرودن غزل های عاشقانه های ادبی سرآمدشاعران ایران بود)

- سعدی   حافظ   مولوی   خواجه کرمانی

۵- کدام گزینه در سبک خراسانی و سبک عراقی به ترتیب کاربرد فراوان پیدا کرد؟

- قصیده - مثنوی   قصیده - غزل   غزل - قصیده   غزل - مثنوی

۶- در کدام گزینه «ادات تشبیه» نیامده است؟

- چو بفروختی از که خواهی خرید؟ / متاع جوانی به بازار نیست
- چو شبنم افتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق برشدم
- تو گفתי آسمان دریاست و بر رویش / به پرواز درآورده ناگه بچگان عنقا
- زدش بر زمین بر به کردار شیر / بدانست کاو هم نماند به زیر

۷- کدام گزینه «مشبه به» تشبه های بیت زیر است؟ (حریر باورم از شعله ندامت سوخت / که بر کویر عطشناک نیستم چو ابر)

- باورم - تو □ باورم / ابر □ حریر / ابر □ حریر / تو

۸- در کدام گزینه همه ترکیب ها «اضافه تشبیهی» هستند؟

- اقیانوس اندیشه - مشعل آسمانی - نگاه وحشتناک غار
- شیر بیشه تحقیق - دشت معرفت - دریای عشق
- خرمن اعمال - گردن استکبار - آتش نخوت
- اهریمن بیداد - پادشاه ستمگر - خواب غفلت

۹- کدام یک از واژه های زیر در معنای مجازی به کار رفته است؟

(برو ای گدای مسکین درخانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را)

- گدا □ در □ نگین □ گزینه ب و ج

۱۰- در کدام گزینه «آرایه مجاز» وجود «ندارد»؟

- به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد کوه می سوخت
- خورده قسم اختران به پاداشم / بسته کمر آسمان به پیکارم
- برآشفتم ایران و برخاست گرد / همی هر کس کرد ساز نبرد
- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق

۱۱- مجاز ذکر شده در مقابل کدام گزینه «نادرست» است؟

- ماه دشت لاله را روشن کرده است (ماه)
- چو آشامیدم این پیمان را پاک / در افتادم زمستی بر سر خاک (خاک)
- گر نبندی زیر سخن تو خلق را / آتشی آید بسوزد خلق را (خلق)
- چرا چون لاله خونین دل نباشم / که با ما نرگس او سر گران کرد (نرگس)

۱۲- در کدام بیت تشبیه بلیغ «غیر اضافی» وجود دارد؟

- وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد
- نگارش دهد گلبن جویبار / در آینه آب رخسارها
- جهان دیو است و وقت دیو بستن / به خوش خوئی توان زین دیو و زستن
- گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۱۳- معنای نهاده «حقیقی»، «سر» در کدام گزینه با دیگر گزینه ها متفاوت است؟

- سپید شد چون درخت شکوفه دار سرم / وزین درخت همین میوه غم است برم □
 □ برو هرچه بادت پیش گیر / سر ما نداری سر خویش گیر □
 □ سر آن ندارم امشب که برآید آفتابی / چه خیال ها گذر کرد و نکرد خوابی □
 □ طاقت سر بریدنم باشد / وز حبیبم سر بریدن نیست □

۱۴- کدام گزینه تحلیل درستی از متن زیر «درست» است؟

(فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین و پرورد.)

- کمی واژه های عربی، کوتاهی جملات - نثر مسجع - شادی گر
 □ فراوانی واژه های عربی و حذف فعل - تشبیه اضافی «فراش باد صبا، مهد زمین، بنات نبات» - شادی گرا
 □ کاربرد واژه های کهن و حذف فعل بدون قرینه - تشبیه اضافی «فراش باد صبا، بنات نبات - مهد زمین» - غم گرا
 □ فراوانی واژه های عربی و حذف فعل بدون قرینه - نثر مسجع - غم گرا

۱۵- در کدام بیت همه آرایه های (مجاز / کنایه / تشبیه / مراعات نظیر / تضاد) دیده می شود؟

- جهان، گشاده ثنای تو را چون تیر دهان / زمانه بسته رضای تو را چون نیزه، کمر
 □ ای غنچه خندان چرا خون در دل ما می کنی / خاری به خود می بندی و ما را ز سر و ما می کنی
 □ رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار / گریه اش بر سمن و سنبل و نسترن آمد
 □ صد هزاران دام و دانه است ای خدا / ما چو مرغان حریصی بینوا

۱۶- کدام واژه ها به ترتیب با واژه های (تمنا - دین دار) هم وزن هستند؟

- بلایا - دلبر □ علامت - سرمست □ سماور - بیمار □ درآمد - کوچک

۱۷- نام نشانه های هجایی (- U -) و (- U U -) به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- فاعلاتن - فاعولن □ فاعلاتن - مفتعلن □ مستفعلن - فاعلاتن □ مستفعلن - مفتعلن